

Mối quan hệ giữa logistics và nhập khẩu của Việt Nam từ Liên minh châu Âu

HUỶNH THỊ DIỆU LINH*

NGUYỄN LÊ NGỌC VINH**

Tóm tắt: Bằng cách sử dụng mô hình trọng lực, bài viết nghiên cứu về mối quan hệ giữa hoạt động logistics và thương mại song phương giữa Việt Nam và Liên minh châu Âu (EU). Ngoài một số biến thông thường trong mô hình trọng lực là khối lượng nhập khẩu, khoảng cách song phương, GDP và các biến giả đại diện thương mại song phương, bài viết bổ sung hai chỉ số phù hợp với hoạt động logistics là hiệu suất logistics (LPI) và Giao dịch qua biên giới (TAB). Trong khi LPI thúc đẩy giải thích môi trường hậu cần quốc tế, Giao dịch qua biên giới hữu ích hơn trong việc giải thích chất lượng logistics nội tại. Dữ liệu được thu thập trong 11 năm từ năm 2008 đến năm 2018, kết quả ước lượng khẳng định khoảng cách song phương có tác động tiêu cực đến lượng nhập khẩu của Việt Nam, trong khi GDP và ngôn ngữ là có ảnh hưởng tích cực đáng kể đến nhập khẩu của Việt Nam. Kết quả nghiên cứu cũng khẳng định tầm quan trọng của logistics đối với nhập khẩu của Việt Nam từ các nước EU.

Từ khóa: Nhập khẩu, hiệu suất logistics, giao dịch qua biên giới, mô hình trọng lực, EU, Việt Nam.

1. Giới thiệu

Năm 1996, sau khi chính thức thiết lập quan hệ ngoại giao, mối quan hệ giữa Liên minh châu Âu (EU) và Việt Nam ngày càng được củng cố. Từ năm 2007, Việt Nam gia nhập Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO) không chỉ tạo ra nhiều cơ hội cho tăng trưởng của Việt Nam, mà đặc biệt mối quan hệ giữa Việt Nam và EU càng trở nên quan trọng hơn. Theo Tổng cục Thống kê Việt Nam (GSO), trong giai đoạn 2008 - 2018, cả lượng xuất khẩu và nhập khẩu giữa EU và Việt Nam đều tăng mạnh. Trong khi khối lượng hàng hóa xuất khẩu của EU vào Việt

Nam tăng hơn gấp đôi, từ 5 tỷ USD lên khoảng 12 tỷ USD, thì khối lượng nhập khẩu của EU từ Việt Nam lại tăng đáng kể, đạt hơn 35 tỷ USD trong năm 2018, so với 10 tỷ USD năm 2008.

Quan hệ thương mại giữa EU và Việt Nam lâu nay vẫn là thâm hụt thương mại nghiêng về phía EU, và EU đã nhiều lần cảnh báo về vấn đề đó. Nếu tình trạng này vẫn tiếp tục kéo dài thì EU có thể sẽ đưa ra các biện pháp trừng phạt đối với Việt Nam và khi đó tình hình sẽ rất khó dự đoán. Vì vậy, để làm giảm bớt căng thẳng trong quan hệ thương mại với EU thì Việt Nam nên chủ động tăng nhập khẩu từ EU với những mặt hàng mà EU có thể mạnh nhưng Việt Nam lại không có lợi thế cạnh tranh trong sản xuất

*,** Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng